

Expunere de Motive

Secțiunea 1 Titlul propunerii legislative

LEGE pentru modificarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Secțiunea a 2-a Motivele emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

1.1. Contextul legal actual

Cadrele didactice din unitățile de învățământ preuniversitar ar fi trebuit să beneficieze de nivelurile salariale prevăzute de grila din Anexa I la lege pentru anul 2022 încă din septembrie 2021, potrivit art.38 alin.(4¹) lit.c) din Legea-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice. Deși Legea nr.153/2017 a intrat în vigoare de peste 4 ani, nici în prezent nu se acordă nivelurile salariale stabilite de aceasta, întrucât au fost adoptate derogări succesive.

Legea nr.153/2017 stabilește în Anexa I nivelul salariilor pentru personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, personalul didactic de conducere și personalul de îndrumare și control din învățământ. Pentru a ajunge la acest nivel, salariile de bază trebuiau majorate anual și gradual, astfel:

- 2018 - creștere cu 20% [art.38 alin.(3) lit.d)]
- 2019 - creștere cu $\frac{1}{4}$ din diferența dintre salariul din grila Legii nr.153/2017 și și cel din luna decembrie 2018 [art.38 alin.(4¹) lit.a)];
- 2020 - creștere cu $\frac{1}{4}$ din diferența dintre salariul din grila Legii nr.153/2017 și și cel din luna decembrie 2018 [art.38 alin.(4¹) lit.b)];
- 2021 - septembrie - se acordă salariile de bază prevăzute de lege pentru anul 2022[art.38 alin.(4¹) lit.c)].

Cu toate acestea, creșterile salariale au tot fost amânate, iar pentru anul 2022, prin OUG nr.130/2021, s-a acordat o majorare a salariilor de bază pentru aceste categorii de personal, respectiv cu $\frac{1}{4}$ din diferența dintre salariul de bază prevăzut de Legea-cadru nr.153/2017 pentru anul 2022 și cele din luna decembrie 2021. În aceste condiții, **chiar și cu această majorare, nici în prezent, în anul 2022, nu se acordă salariile din grila prevăzută în Anexa I la lege.**

Mai mult decât atât, majorarea salarială prevăzută de OUG nr.130/2021 este cu mult mai mică decât cea prevăzută în anul 2020, pentru că are în vedere o creștere cu $\frac{1}{4}$ din diferența dintre salariul din Anexa I din Legea 153/2017 și cel din decembrie 2021, și nu cel din decembrie 2018. În aceste condiții, va fi nevoie de încă 3 tranșe precum cea prevăzută de OUG nr.130/2021, pentru a ajunge la nivelul prevăzut de lege pentru 2022.

Potrivit art. 12 alin.(2) din lege, începând cu anul 2023, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție și indemnizațiile de încadrare se stabilesc prin înmulțirea coeficienților prevăzuți în anexele nr. I-VIII cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare.

Conform prevederilor art. 3 din OUG nr. 217/2000, **coșul minim de consum** pentru un trai decent **constituie elementul principal de fundamentare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată și a politicii salariale.**

Cu toate acestea, prin HG nr. 1071/2021, s-a prevăzut că începând cu data de 1 ianuarie 2022 salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, prevăzut la art. 164 alin. (1) din Codul muncii, se stabilește în bani, fără a include sporuri și alte adaosuri, la suma de **2.550 lei lunar**, față de valoarea coșului minim de consum stabilit la suma de **4629 lei pe lună (2708 lei net)**, conform unui studiu elaborat de către Fundația Friedrich Ebert România și Syndex România, în data de 5 noiembrie 2021¹.

1.2. Realitatea economico-socială

Salariul mediu în învățământ este cu 30% mai mic decât cel din administrația publică – situație unică în rândul țărilor membre ale Uniunii Europene, unde salariile din educație sunt mai bine poziționate.

Salariații din învățământul preuniversitar se regăsesc în pătrimea inferioară a grilelor de salarizare stabilite prin Legea-cadru nr. 153/2017, în condițiile în care coeficienții prevăzuți în Anexa nr. I la lege pentru personalul didactic de predare sunt între 1,64 și 2,76.

Pentru cadrele didactice de predare din învățământul preuniversitar, potrivit grilei de salarizare din Anexa I pct.5 din lege, salariul cel mai mic prevăzut este în cuantum de **3916 lei**, iar pentru un profesor cu studii superioare de scurtă durată debutant, salariul este de 4007 lei brut, 2344 lei net. Or, costul unui trai minim decent a fost calculat la suma de **4629 lei pe lună**, reprezentând **Valoarea coșului pentru o persoană adultă singură²** pentru anul 2021.

Calcularea valorii coșului s-a realizat în baza indicilor de prețuri comunicați de Institutul Național de Statistică pentru luna septembrie 2021 raportat la luna septembrie 2020.

Cu toate acestea, pentru anul 2022, se înregistrează noi creșteri la cheltuielile cu locuința - utilitățile, în contextul creșterilor prețurilor la energie electrică și gaze naturale. Creșteri mari ale prețurilor au fost, de asemenea, înregistrate și la cheltuielile pentru alimentație și cele pentru îngrijirea sănătății, determinate și de pandemia COVID-19. În aceste condiții este greu de crezut că un profesor debutant poate duce un trai decent și nu e de mirare ca tot mai mulți profesori tineri și pregătiți renunță la această profesie. Astfel, în prezent asistăm la un **nivel de salarizare nemotivant**, care a generat **exodul personalului calificat** și a condus la **îmbătrânirea corpului profesoral**, transformând cariera didactică într-una neatractivă pentru tinerii cu vocație.

În ciuda repetatelor semnale privind necesitatea urgentă a creșterii finanțării educației, cu precădere componenta de salarizare, statul român a neglijat în repetate rânduri alocarea corectă a

¹ <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/bukarest/14759.pdf>

² Avocatul Poporului, *Raport Special privind respectarea dreptului la muncă și protecția specială a muncii*, București, 2022, p.5

finanțării pentru plata resursei umane din învățământ. La capitolul deziderate rămase doar la nivel de declarații, rapoartele proiectului *România Educată* elaborat de Administrația Prezidențială cuprind printre altele, recomandările OECD privind reforma în învățământ: *Secvențierea reformelor în profesia didactică :Faza 1: definirea noilor competențe ale profesorilor. Planificarea pentru nevoile de resurse pe termen lung (uman și financiar) vor fi, de asemenea, importante în primele etape de planificare.*³

S-a evidențiat așadar că primul pas pentru a putea vorbi despre o **reformă concretă** este reprezentat de **majorarea finanțării salariilor resursei umane, adică o creștere efectivă a salariilor cadrelor didactice de predare, precum și a personalului didactic auxiliar și de conducere, având în vedere faptul că fiecare categorie de personal contribuie și are rolul său în educație.**

Mai mult, așa cum a opinat și Avocatul Poporului în raportul său special privind respectarea dreptului la muncă și protecția specială a muncii, „în scopul respectării acestui drept, din perspectiva respectării demnității și valorii persoanei umane, a nivelului de trai decent și a egalității în drepturi, **statul trebuie să ia măsurile legale și administrative pentru: [...] - determinarea salariilor minime de natură a asigura salariaților o protecție corespunzătoare prin raportare la nevoile acestora și a familiilor lor la nivelul general al salariilor din țară, costul vieții, prestațiile de securitate socială, nivelurile de trai ale altor grupuri sociale, precum și cerințele dezvoltării economice și interesul care există pentru a realiza și menține un înalt nivel de folosire a forței de muncă [...].**

Recunoaștem și susținem dreptul personalului din învățământul preuniversitar la o salarizare motivantă, având în vedere atât importanța educației, cât și starea actuală a sistemului de învățământ, inclusiv din perspectiva salarizării.

Statul trebuie să ia toate măsurile necesare astfel încât să asigure calitatea învățământului, motivarea cadrelor didactice și un trai decent pentru aceștia.

În contextul celor de mai sus, subliniem importanța respectării dreptului la muncă și protecție socială, prin neexcluderea directă sau indirectă a unor categorii de persoane de la drepturile, libertățile, vocația și speranța legitimă de care se bucură toți ceilalți aflați în situații similare.

Apreciem că bunăstarea generală într-o societate democratică nu poate fi asigurată decât prin respectarea obligației statului de a reglementa cadrul normativ care să asigure respectarea și deplina exercitare a dreptului la muncă și protecție socială în condiții de egalitate și în considerarea demnității inerente omului și valorii persoanei umane.

În aceste condiții, prin prezenta inițiativă propunem o majorare a nivelului salariilor de bază din învățământul preuniversitar, reprezentând o **creștere cu 0,25 puncte a coeficienților prevăzuți la Anexa I, capitolul I, litera A, punctele 2, 3, 5 și 6, astfel încât să se asigure faptul că cel mai mic salariu de bază prevăzut de anexă pentru un cadru didactic de predare să fie cel puțin la nivelul cuantumului coșului minim de consum.**

³ A se vedea

http://www.romaniaeducata.eu/wp-content/uploads/2020/01/1_Improving-the-Teaching-Profession-in-Romania_with_infographic.pdf - pagina 22

2. Soluții legislative

Având în vedere faptul că cel mai mic salariu de bază pentru un cadru didactic de predare din învățământul preuniversitar ar trebui stabilit la nivelul cuantumului coșului minim de consum, respectiv la suma de 4629 lei, precum și faptul că nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată este de 2550 lei, rezultă că nivelul coeficientului aferent celui mai mic salariu de bază ar trebui să fie stabilit la 1,82.

Întrucât nivelul coeficientului prevăzut de lege pentru salariul de 3916 lei este de 1,57, rezultă că ar trebui operată o creștere a acestora cu 0,25 puncte pentru toate categoriile de personal din învățământul preuniversitar.

Astfel, soluția legislativă propusă are în vedere creșterea cu 0,25 puncte aplicată coeficienților prevăzuți la Anexa I Capitolul I, litera A, punctele 2, 3, 5 și 6 utilizați la stabilirea salariilor de bază în învățământul preuniversitar.

3. Schimbări preconizate

Prin această inițiativă legislativă, începând cu anul școlar 2022-2023, personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, personalul didactic de conducere, de îndrumare și control din unitățile de învățământ preuniversitar vor putea beneficia de creșterea salariilor de bază de încadrare, care vor fi stabilite prin înmulțirea coeficienților și prevăzuți în anexa I, capitolul I, litera A, pct.5, **majorați cu 0,25 puncte**, cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare.

Asigurăm prin această creștere salarială că **nivelul cel mai mic al salariului personalului didactic de predare să fie la nivelul coșului minim de consum pentru un trai decent.**

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al propunerii legislative

1. Impact macroeconomic	Nu este cazul.
2. Impact asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3. Impact social	Creșterea atractivității postului didactic; încurajarea profesionalizării resursei umane; creșterea calității procesului de învățare; asigurarea unui trai decent pentru profesorii debutanți. Asigurarea echității pe orizontală (creșterea salariilor tuturor cadrelor didactice și de conducere prin raportare la cuantumul coșului minim de consum), dar și pe verticală (creșterea salariilor proporțional prin raportare la criteriul de vechime în învățământ, cu sprijinirea îndeosebi a cadrelor didactice debutante).
4. Impact asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Prezenta propunere legislativă are impact bugetar. Impactul bugetar estimat pentru creșterea salariilor de bază cu 25% din salariul minim brut pe țară garantat în plată pentru anul 2022 față de nivelul salariilor de bază prevăzut de lege, pentru anul 2022, este între 730.429.650 lei și 1 miliard de lei. Pentru calcul a fost luat în considerare *numărul mediu de salariați din învățământul preuniversitar de 286.443 persoane* comunicat de Institutul Național de Statistică, precum și faptul că prevederile prezentei propuneri ar *intra în vigoare începând cu anul școlar 2022-2023*. Totodată, am solicitat Ministerului de Finanțe și de la Ministerul Educației elaborarea unei fișe fiscale care să conțină impactul financiar, conform prevederilor art. 15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice.

Secțiunea a 5-a Efectele propunerii legislative asupra legislației în vigoare	
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.
2. Compatibilitatea propunerii legislative cu legislația comunitară în materie	Prezenta propunere legislativă nu se referă la acest subiect.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.
4. Evaluarea conformității	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării propunerii legislative	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Necesită avizul Consiliului Legislativ, Consiliului Economic și Social.

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea propunerii legislative	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Nu este cazul
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul

Inițiatori:

Ambrozie-Irineu DARĂU, senator USR

Cosmin POTERAȘ, senator USR

Silvia-Monica DINICĂ, senator USR

Ștefan PĂLĂRIE, senator USR

Andrei-Marius MIFTODE, deputat USR

Simina-Geanina-Daniela TULBURE, deputat USR

Cristian-Paul ICHIM, deputat USR

Filip HAVĂRNEANU, deputat USR

Mihai-Laurențiu POLIȚEANU, deputat USR

Brian CRISTIAN, deputat USR

Daniel-Liviu TODA, deputat USR

Lista susținătorilor Propunerii legislative

LEGE pentru modificarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1	CAMBERA OANA	USR	
2	SAS LORANT	USR	
3	TEHNA DRAGOS CATALIN	USR PLUS	
4.	GHEBA DANIEL SORIN	USR	
5.	LAZAR TEODOR	USR	
6	BĂLTĂREȚU VIOREL	USR PLUS	
7	TERENTE EUGEN	USR	
8	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN	USR	
9	DRANCA ANDREI IULIAN	USR	
10	ORNA SILVIA TAIU	USR Plus	
11	MOCHAR RADU-IULIAN	USR	
12	TOBA DANIEL	USR	

Lista susținătorilor Propunerii legislative

LEGE pentru modificarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	VLEOC COSVEZ	USR	
2	CRISTI BEREA	USR	
3	Bob Virgil Marin	USR	
4	Gheorghe Măndreș	USR	
5	NEGOI EUGEN REMUS	USR	
6	BALDEI CRISTIAN	USR	
7	CRISTIAN GHICA	USR	
8	Oprișoru Hazel	USR	
9	RAOZ TRIFAN	USR	
10	SEBASTIAN CĂRNIC	USR	
11	Anca SPASU	USR	
12	PORESCU ION DARGOS	USR	

Lista susținătorilor Propunerii legislative

LEGE pentru modificarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1	RIZEA CRISTINA CAMELIA	USR	
	Diana Stoica	USR PLUS	
	WIENER ADRIAN	USR	
	Emanuel Ungureanu	USR	
	RADU CIOABTE	USR	
	TUDOR POP	USR	
	Olga Elena Oros-Blanc	USR	
	CHICHIRAN COSETTE	USR	
	Cristian Gabriel Seidler	USR	
	DIANA BUZOIANU	USR	
	IOBOSIU BENIAMIN	USR	
	SAS LORANT	USR PLUS	

Lista susținătorilor Propunerii legislative

LEGE pentru modificarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
	Pucneaș Alin	USR	